

SUOMEN URHEILUN EETTINEN KESKUS SUEK RY

Vuosikertomus 2022

SISÄLLYSLUETTELO

3	SUEK VUONNA 2022	7	ANTIDOPINGTOIMINTA	13	KILPAILUMANIPULAATION TORJUNTA	20	LIITTEET
5	SUEK NUMERAINA	7	Dopingtestaus	13	Kilpailumanipulaation tutkinta	20	Tuloslaskelma
6	HALLINTO JA TALOUS	8	Dopingtestitilasto 2022	13	Kansallinen toimintaryhmä	21	Tase
6	Hallitus	8	Dopingrikkomukset	13	Kilpailumanipulaatiokoulutus	22	Budjettivertailu
6	Henkilöstö	8	Dopingtestauksen arviointi	14	Kilpailumanipulaation viestintä		
6	Talous	8	Lääketieteelliset asiat	14	Kilpailumanipulaation torjuntaohjelmat		
		9	Erivapaus urheilijan lääkityksessä	14	Kansainvälinen toiminta		
		9	Erivapauslautakunta	15	KATSOMOTURVALLISUUS		
		9	Tulosten käsittely	16	AJANKOHTAISET EETTISET TEEMAT		
		9	Antidopingasioiden kurinpitolahtakunta	16	Tutkimus		
		10	Antidopingkoulutus	17	Tutkinta		
		10	Antidopingviestintä	17	Vakavien eettisten rikkomusten keskitetty kurinpito		
		10	Antidopingohjelmat	17	Eettisten asioiden viestintä		
		10	Laadunhallinta	17	Kumppanuudet		
		11	Tutkinnalliset menetelmät	18	KOULUTUS		
		12	Kansainvälinen toiminta	19	VIESTINTÄ		

SUEK 2022

Vuosi 2022 oli SUEKin uuden strategian ensimmäinen vuosi. Kaikissa tehtävissä – antidopingtoiminnassa, kilpailumanipulaation torjunnassa, katsomoturvallisuudessa ja -viihtyvyydessä ja ajankohtaisissa eettisissä teemoissa – saavutettiin hyvät toiminnalliset tulokset. Covid-pandemia vaikutti vielä urheiluun ja SUEKin toimintaan vuonna 2022, mutta sen kanssa oli opittu toimimaan. Vuoden aikana urheilu avautui ja kasvokkain kohtaamiset tulivat mahdolliseksi kansallisesti ja kansainvälisessä yhteistyössä.

SUEKille kerrotaan urheilurikkomuksista entistä useammin

SUEK tarjoaa urheilijoille ja urheilutoimijoille mahdollisuuden kertoa urheilurikkomuksista. Valtaosa ilmoituksista tulee ILMO-kanavan kautta, mutta saamme niitä myös mm. sähköpostilla ja puhelimitse. Ilmoitusten määrä on kasvanut vuosittain ja vuonna 2022 kasvua oli 49 prosenttia. Erityisen paljon kasvua oli eettisiä rikkomuksia koskevilla ilmoituksilla. Vaikuttaa siltä, että urheilijat sekä muut urheilutoimijat ovat rohkaistuneet ilmoittamaan asioista ja samaan aikaan SUEKin tunnettavuus ilmoituskanavana on parantunut. Molempia asioita voi pitää isona onnistumisena.

Työyhteisöissä pitäisi selkeämmin puhua näistä asioista ja rajoista. Toinen henkilö kokee asiat hyvinkin eri tavalla kuin joku toinen.

Kansallinen tilanne antidopingtoiminnassa on hyvä – globaalisti haasteita riittää

Jokaisella urheilijalla Suomessa ja globaalisti tulee olla oikeus puhtaaseen urheiluun. Urheilijoiden pitää pystyä luottamaan siihen, että he voivat päästä Suomen ja maailman huipulle puhtaasti. Suomalaiset urheilijat uskovat Suomessa tehtävän antidopingtoimintaan, mutta luottamus globaaliin järjestelmään ei ole yhtä vahva. Urheilijoiden näkemykseen on helppo yhtyä. Vuonna 2022 SUEK koulutti, testasi, antoi lääketieteellistä neuvontaa, käsitteli erivapaus-hakemuksia, teki tutkintaa ja hoiti rikkomusmenettelyjä korkealla laatutasolla maailman- ja Suomen antidopingsäännösten sekä standardien mukaisesti. Maailman antidopingtoimiston WADAn asettamat vaatimukset toiminnalle ovat kasvaneet jatkuvasti ja Suomessa sekä useimmissa meidän kaltaisissa maissa näihin vaatimuksiin on pystytty vastaamaan. Globaalisti tilanne ei valitettavasti ole yhtä hyvä. Osassa maailman maista ei ole pystytty kohdentamaan riittävästi resursseja antidopingtoimintaan ja vaikuttaa siltä, että joissakin maissa antidopingtoiminnan periaatteisiin – kuten toiminnan riippumattomuuteen urheiluliikkeestä ja valtiosta – ei olla sitouduttu riittävän hyvin. Antidopingtoiminnan laadun parantaminen globaalisti edellyttää tiivistä kansainvälistä yhteistyötä, mihin SUEK on vahvasti sitoutunut.

Tietoa epäasiallisesta käyttäytymisestä tarvitaan

Turvallisen toimintaympäristön rakentaminen urheiluun edellyttää vahvaa tahtotilaa ja määrätietoista toimenpiteitä kaikilta urheilutoimijoilta. SUEKin tehtävä on tuottaa tietoa urheiluyhteisölle kehittämistoiminnan tueksi ja tehdä tutkintaa vakavista eettisistä rikkomuksista. Molemmilla osa-alueilla mennyt vuosi oli työntäyteinen. Epäasialliseen käyttäytymiseen liittyvät tutkimukset vaativat usein erittäin paljon töitä, koska kuultavia henkilöitä on paljon ja asiat ovat sensitiivisiä. Hyvin tehty tutkimus on kuitenkin ehdoton edellytys, että kurinpidossa voidaan puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen. Vuoden 2022 aikana SUEK toteutti epäasiallista kohtelua käsittelevää laajaa tutkimushanketta. *Urheilijoiden myönteisiä ja kielteisiä kokemuksia suomalaisessa kilpaurheilussa ja Selvitys urheiluyhteisön työntekijöiden epäasiallisen kohtelun kokemuksista ja havainnoista liikunta- ja urheiluorganisaatioissa.* Vaikka epäasialliseen käyttäytymiseen on kiinnitetty huomiota muutaman vuoden ajan, vaikuttaa siltä, että epäasiallista kohtelua on edelleen vaikeaa tunnistaa ja vielä vaikeampaa nostaa esille.

SUEK 2022

Tarvetta kehittämiselle

Urheilun eettisyyttä pystytään pääosin kehittämään urheilun omia toimintatapoja ja sääntöjä kehittämällä. Joissakin asioissa lainsäädännöllä ja sen kehittämisellä on kuitenkin iso rooli asioiden edistämisessä. Vuonna 2022 SUEK julkaisi selvityksen urheilutapahtumien sopimusperusteisesta porttikieltojärjestelmästä. Selvityksen perusteella sopimusperusteinen porttikieltojärjestelmä ei ole Suomessa mahdollinen ilman lainsäädännön muutoksia.

Menetyks

Kaikista onnistumisista huolimatta vahvan surureunuksen vuoteen jättää SUEKin pitkäaikaisen toimistopäällikön ja toimiston hengenluojan Maarit Juvosen menehtyminen pitkäaikaiseen sairauteen. Maarit oli erittäin pidetty kollega ja vahvasti sitoutunut SUEKin arvoihin sekä tavoitteisiin. Jäämme kaipaamaan häntä.

Teemu Japison
pääsihteeri

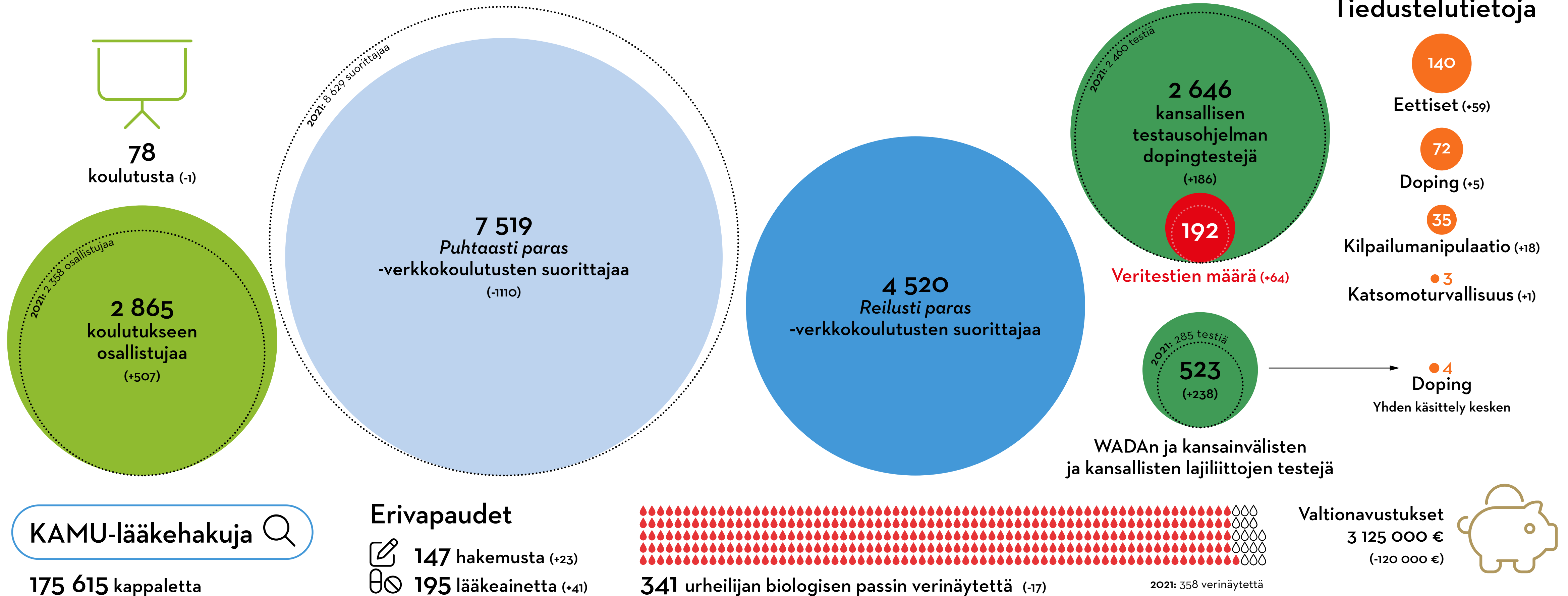
Kuvassa on SUEKin pääsihteeri Teemu Japison.

Kuva: Liisa Takala

SUEK NUMEROINA

Suluissa muutos edellisvuoteen 2021

📄 Yli 30 tiedotetta 🗑️ 2 mediatilaisuutta 👥 5 liittotilaisuutta ❤️ Lukuisia twiittejä, Instagram- ja YouTube-julkaisuja 📖 2 tutkimusta 📖 2 julkaisua 😊 6 esittelypistetapahtumaa

HALLINTO JA TALOUS

Hallitus

SUEKin hallitus piti vuoden aikana seitsemän kokousta. Puheenjohtajana toimi Asianajotoimisto Castren & Snellman Oy:n Partner Pia Ek ja varapuheenjohtajana Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy:n Partner Hanna-Mari Manninen. Hallituksen jäseniä olivat Olavi Airaksinen, Jere Forsberg, Niko Jakobsson, Merja Salmi, Petri Pohjonen ja Samuli Salanterä. Varajäseniä olivat Juha Post ja Lotta Henttinen.

Henkilöstö

SUEKin toimistossa työskenteli vuoden aikana keskimäärin 18 henkilöä. Osa työntekijöistä oli osa-aikaisia, joten henkilötyövuosien määrä oli n. 16. Työsuhteessa olevia osa-aikaisia dopingtestaajia oli 27 ja dopingtestiavustajia 114. SUEKin koulutuksia piti 19 henkilöä.

Henkilöstö:

- pääsihteeri *Teemu Japisson*
- lakiasiaintoiminnan johtaja *Petteri Lindblom*
- toimistopäällikkö *Maarit Juvonen (15.8.2022 asti)*
- viestintäpäällikkö *Susanna Sokka*
- viestintäassistentti *Paula Pfosser (1.6.2022 alkaen)*
- vs. koulutus- ja tutkimuspäällikkö *Petri Koskela (30.8.2022 asti)*, *Piia Pöyhönen 1.12.2022–*
- tutkimuspäällikkö *Nina Laakso (30.4.2022 asti)* ja *Marko Kananen (1.6.2022 alkaen)*
- laatuspäällikkö *Marjorit Elorinne*
- tutkintapäällikkö *Jouko Ikonen*
- tutkinnan asiantuntija *Ben Sjöroos*
- testauspäällikkö *Katja Huotari*
- dopingtestauksen asiantuntija *Anna Heinilä*
- vs. dopingtestauksen asiantuntija *Tanja Ketola (toimi myös osa-aikaisena koulutuskoordinaattorina 1.9.–31.12.2022)*
- dopingtestauksen asiantuntija *Janne Väre*
- testausassistentti *Oona Väänänen (1.5.2022 alkaen)* vs. testausassistentti *Rosa Havumäki (30.4.2022 asti)*
- toimistos sihteeri *Titta Villanen*
- farmaseutti *Anna Simula (1.8.2022 alkaen)* vs. *Maarit Lahtivirta (31.12.2022 asti)*
- lääketieteellinen asiantuntija *Pekka Rauhala (sivutoiminen)*

Talous

SUEKin toiminnan rahoitus koostui lähes kokonaan opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustuksesta. Lisäksi rahoitusta tuli tilaustestien tuotoista ja yhteistyösopimuksesta Veikkauksen kanssa. Yhdistyksen jäseniltä ei ole peritty liittymis- ja jäsenmaksua.

SUEKin tilinpäätös vuodelta 2022 osoittaa alijäämää 54 217 euroa. SUEKin tase osoittaa 333 265 euron omaa pääomaa. SUEKin tuloslaskelma 2022, tase 2022 ja budjettivertailu ovat liitteenä 1–3.

ANTIDOPINGTOIMINTA

Jokaisella on oikeus puhtaaseen urheiluun

Tavoite: Urheilutoimijoilla on riittävä tieto, asenne, luottamus ja osaaminen toimia puhtaan urheilun periaatteiden mukaisesti sekä edistää puhtaan urheilun arvoja omassa toiminnassaan. Dopingrikkomukset ovat poikkeuksia ja ne havaitaan sekä sanktioidaan.

Toimintaamme ohjaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöt sekä kansainväliset standardit. Toteutamme niiden sekä kansainvälisten antidopingsopimusten edellyttämiä toimenpiteitä.

Dopingtestaus

Dopingvalvonnassa jatkettiin laatujärjestelmän mukaista suunnitelmallista toimintaa. SUEK toteutti kansallisen dopingtestausohjelman testejä 2 646 kappaletta. Lisäksi SUEK teki muille antidopingorganisaatioille 523 dopingtestiä, joten SUEKin keräämien dopingnäytteiden määrä oli yhteensä 3 169.

Kansallisten dopingtestien (2 646) lisäksi otettiin 341 verinäytettä Urheilijan biologisen passin yksilöllistä profiilia varten. Profiilien hallinnassa tehtiin yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa. Pohjoismaiden yhteisen veri- ja steroidiprofiilien analysointiyksikön (NAPMU, Nordic Athlete Passports Management Unit) koordinaattorilla oli merkittävä rooli toiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Testaustoiminnassa alkuvuosi jatkettiin huhtikuussa 2020 aloitettuja covid-19-varotoimia ja noudatettiin viranomaisohjeita sekä Maailman antidopingtoimisto WADAn ohjeistusta covid-19-tilanteen testauksesta.

SUEK toimi dopingvalvonnassa yhteistyössä eri urheiluorganisaatioiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhteistyötä tehtiin sekä suomalaisurheilijoiden testaamisessa ulkomailla että muiden antidopingorganisaatioiden testien toteuttajana niin kilpailuissa kuin kilpailun ulkopuolella Suomessa.

Testauspoolijärjestelmä eli urheilijoiden yhteys- ja olinpaikkatietojen kerääminen ja seuranta tekee mahdolliseksi kohdennetun kilpailujen ulkopuolisen testauksen. Järjestelmä toimii testausuustoiminnan hallinnan ja toteutuksen tärkeänä työvälineenä. SUEKin yksilöurheilijoiden testauspooleihin kuului noin 120 urheilijaa 20 lajista. Kaikki järjestelmään kuuluvat urheilijat käyttivät WADAn ylläpitämää ADAMS-kalenterijärjestelmää, joka toimii myös testauksen hallintajärjestelmänä. Yksilöpoolin lisäksi SUEK keräsi tietoja jääkiekon ja jalkapallon miesten pääsarjatason joukkueilta läpi kauden. Käsipallon, koripallon, salibandyn, lentopallon ja amerikkalaisen jalkapallon pääsarjatason joukkueilta tietoja kerättiin harjoituskauden aikana. Poolijärjestelmään liitettiin 2022 lukuisia urheilijoita ja erityisesti alkuvuoden aikana suuri osa talviolympialaisiin 2022 osallistuneista urheilijoista. Jokainen uusi pooliin liitetty urheilija sai henkilökohtaisen koulutuksen Teamsissa.

Vuoden 2022 aikana SUEK antoi rekisteröityyn testauspooliin kuuluville urheilijoilleen yhteensä 23 merkintää olinpaikkatietomääräysten laiminlyönnistä. Näistä kaksitoista (12) oli ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntejä ja yksitoista (11) testiin tavoittamattomuksia eli niin kutsuttuja Urheilijaa ei tavoitettu testiin -tilanteita (missed test). Testauspooliurheilijoille suunnattu Testauspoolitiedote ilmestyi kaksi kertaa.

SUEKin kouluttamia ja valtuuttamia dopingtestaajia toimi yhteensä 27 eri puolilla Suomea. Dopingtestaajien koulutuksia järjestettiin sekä etänä että läsnä. Viikonlopun koulutuspäivät järjestettiin 26.–28.8.2022. Testaaja-avustajatiedote ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa.

Dopingtestauksen arviointi

SUEKin urheilijakyselyn mukaan urheilijoiden testitilanteelle antama arvio oli 4,49 (mittari 1–5) eli urheilijat pitivät tilannetta onnistuneena.

Urheilijat kehuivat palautteessaan mm. SUEKin dopingtestaushenkilöstön asennetta ja ammattitaitoa. Urheilijat arvostivat erityisesti myös testaajien ystävällistä asennetta.

Dopingtestitilasto 2022

SUEK teki vuonna 2022 dopingtestejä Suomessa ja ulkomailla yhteensä 3 169 (2 745 vuonna 2021) kappaletta. Testeistä 2 646 (2 460) oli SUEKin kansallisen testausohjelman testejä, ja näistä 192 (128) oli veritestejä. Lisäksi SUEK otti osana kansallista Urheilijan biologista passia 341 (358) verinäytettä. Dopingnäytteitä pitkäaikaispakastettiin ja uudelleenanalysoitiin Maailman antidopingtoimiston ohjeistuksen ja SUEKin näytteidensäilyttämisstrategian mukaisesti.

ANTIDOPINGTOIMINTA

Laji	Yhteensä
Amerikkalainen jalkapallo	105
Ampumahiihto	55
Fitness	207
Jalkapallo	160
Judo	20
Jääkiekko	217
Koripallo	90
Käsipallo	82
Lentopallo	66
Maantiepyöräily	37
Maastohiihto	189
Nyrkkeily	36
Paini	70
Painonnosto	67
Pesäpallo	20
Ratamelonta	40
Salibandy	79
Soutu	40
Suunnistus	34
Telinevoimistelu	27
Triathlon	26
Uinti	61
Vammaisurheilu	42
Vapaaottelu	21
Voimannosto	124

Laji	Yhteensä
Yhdistetty	37
Yleisurheilu	298
Yhteensä	2 250
Muut lajit	396
Kaikki yhteensä	2 646

Muut lajit: Alppihiihto, Ammunta, Beach Volley, Cheerleading, Enduro, Esteratsastus, e-urheilu, Freestyle, Futsal, Golf, Hiihtosuunnistus, Joukkuevoimistelu, Jousiammunta, Jääpallo, Kahvakuula, Karate, Keilailu, Kenttäratsastus, Kilpa-aerobic, Kouluratsastus, Kädenvääntö, Köysikiipeily, Leuanveto (lisäpaino ja toisto), Lumilautailu, Maastopyöräily (alamäkiajo ja maastoajo), Miekkaile, Motocross, Muay thai, Muodostelmaluistelu, Mäkihyppy, Nykyaikainen 5-ottelu, Pikaluistelu, Potkunyrkkeily, Purjehdus, Pyöräsuunnistus, Pöytätennis, Ralli, Ratapyöräily, Ringette, Rugby, Rytminen voimistelu, Speedway, Squash, Sulkapallo, Suomen Vahvin, Taekwondo (Ottelut), Taitoluistelu, Tanssi, Tennis, Toiminnallinen urheilu, Trial, Uimahypyt, Uppopallo, Vesipallo, Voimalajit (otevoimakilpailut, tankotanssi, vahvin mies ja vahvin nainen) ja Voimapunnerrus.

Yhteenveto

SUEK teki vuonna 2022 dopingtestejä Suomessa ja ulkomailla yhteensä 3 169 (2 745 vuonna 2021) kappaletta. Testeistä 2 646 (2 460) oli SUEKin kansallisen testausohjelman testejä, joista 192 (128) oli verinäytteitä. Lisäksi SUEK otti osana kansallista Urheilijan biologista passia 341 (358) verinäytettä.

2022	Kilpailun ulkopuoliset testit	Kilpailutestit	Testejä yhteensä
SUEK	1 513	1 133	2 646
Kansallinen lajiliitto	0	12	12
Kansainvälinen lajiliitto tai WADA	108	403	511
Testejä yhteensä	1 621	1 548	3 169

Dopingrikkomukset

Dopingrikkomuksia SUEKin kansallisessa dopingtestausohjelmassa oli viisi kappaletta.

Läketieteelliset asiat

WADAn Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelon merkittävin muutos vuoden 2022 alussa liittyi glukokortikoideihin. Glukokortikoidipistokset tulivat kilpailujen aikana kielletyiksi pistospaikasta riippumatta. Tämä lisäsi glukokortikoideihin liittyviä kyselyjä vuonna 2022. Päivitetty *Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa* -luettelo julkaistiin tammikuun alussa SUEKin internetsivuilla.

KAMU-lääkehakua ylläpidetään ja päivitetään yhteistyössä Pharmaca Health Intelligence Oy:n (entinen Läketietokeskus Oy) kanssa, jonka tietokantaan se pohjautuu. KAMUa päivitetään säännöllisesti uusien Suomessa markkinoille tulevien lääkevalmisteiden osalta. KAMU-lääkehakua tehtiin vuonna 2022 yhteensä 175 615, joista 78 % tapahtui mobiilisovelluksen kautta. KAMU-mobiilisovelluksessa on myös linkkejä eri maiden lääkehakuihin. Urheilija voi merkitä KAMU-sovellukseen lääkevalmisteet, joita hän käyttää. Näin tieto kulkee aina hänen mukanaan, niin apteekissa kuin dopingtestissä. Sovellus on maksuton.

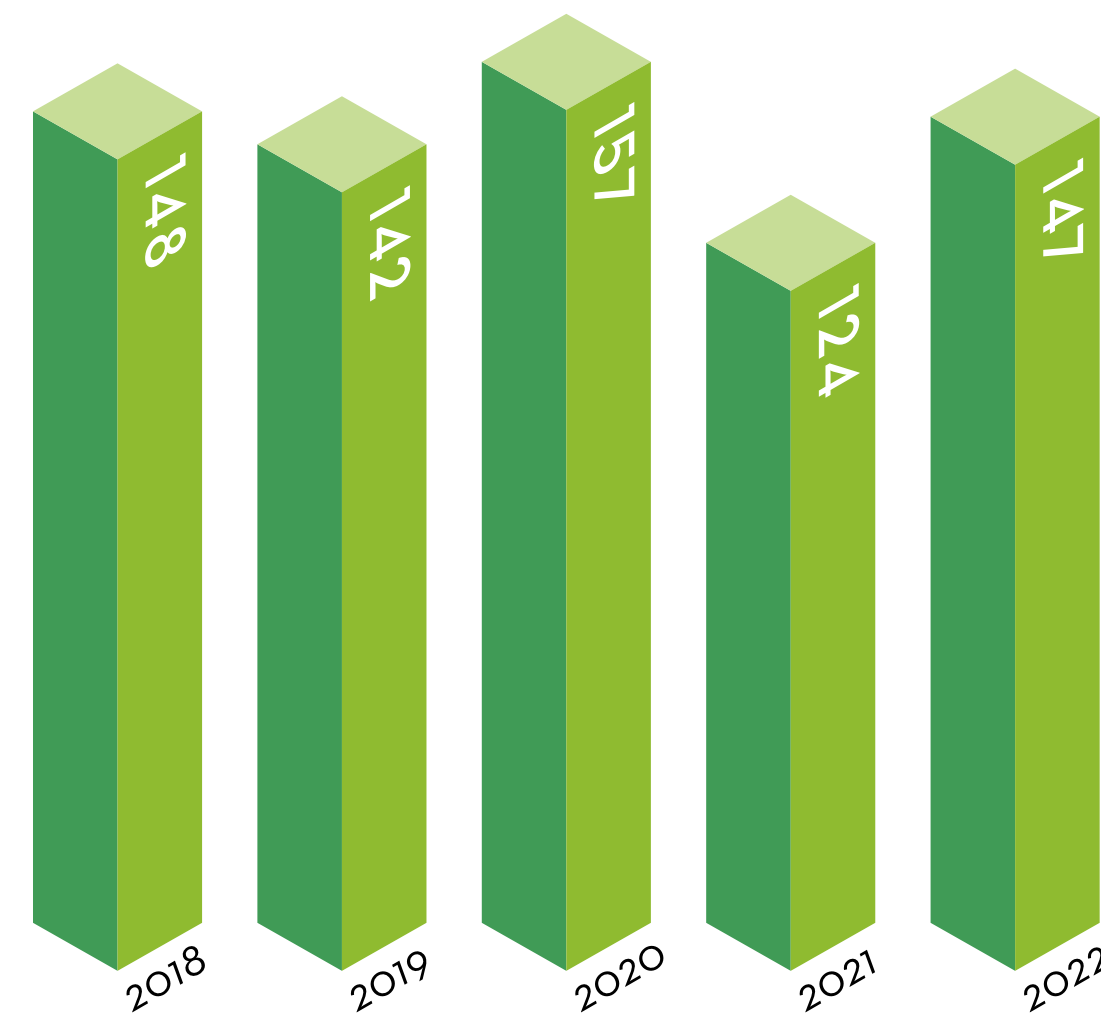
ANTIDOPINGTOIMINTA

Erivapaus urheilijan lääkityksessä

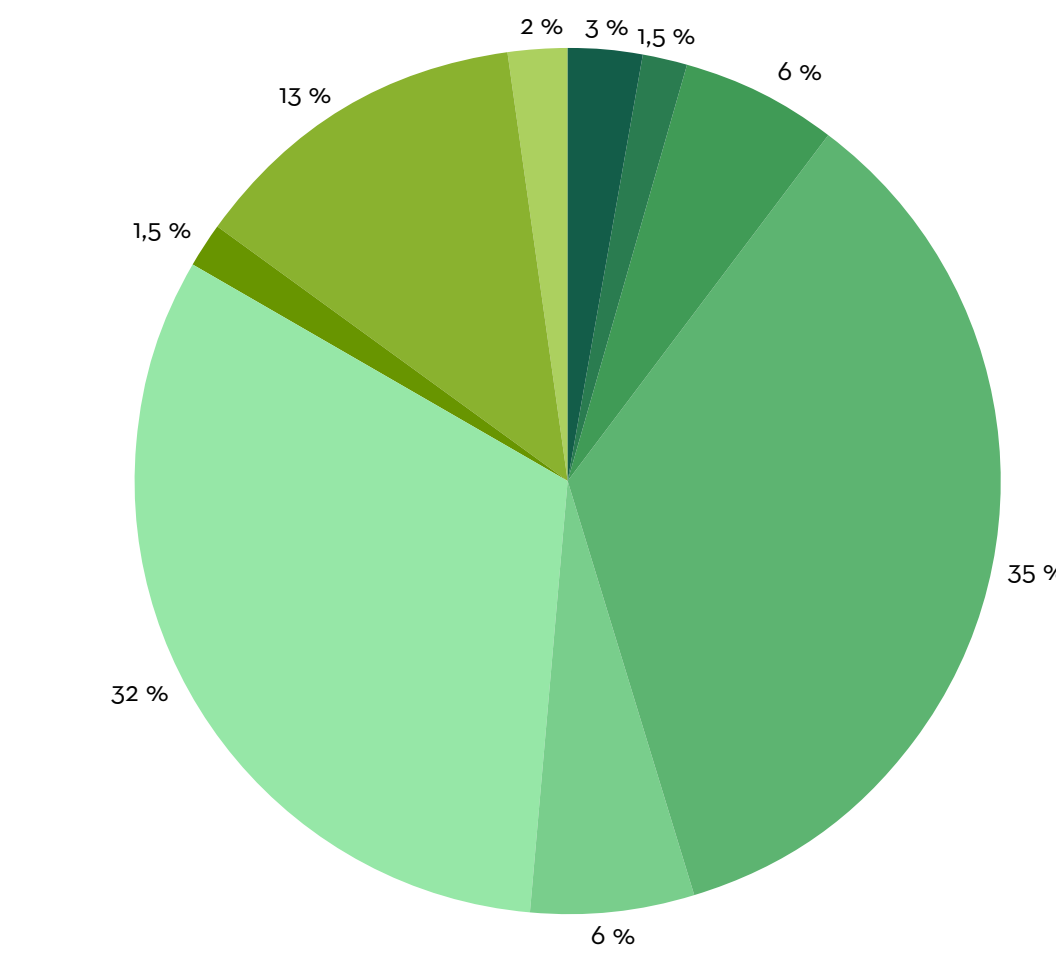
WADAn Kansainvälisen erivapausstandardin tarkoituksena on luoda maailmanlaajuisesti eri organisaatioiden välille yhtenäinen käytäntö kiellettyjen aineiden ja menetelmien lääkinnällisen käytön erivapauksien myöntämiselle. Urheilijoille ja muille sidosryhmille tiedotettiin vuoden aikana erivapauskäytännöistä yhteistyössä SUEKin koulutuksen ja viestinnän kanssa.

SUEKille osoitettujen erivapaushakemusten määrä nousi vajaan viidenneksen edellisvuoteen nähden. Nousu mahdollisesti johtui koronaviruspandemian jälkeisestä urheilun avautumisesta. Vuonna 2022 käsiteltyjen erivapaushakemusten kokonaismäärä oli 147 kappaletta. Hakemukset koskivat kaikkiaan 195 lääkeainetta. Eniten erivapauksia myönnettiin hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavien modulaattoreiden (S4.) sekä piristeiden (S6.) aineryhmiin kuuluville aineille. (2022 erivapauslaskot, kaavio 1 ja kaavio 2).

Vuoden 2022 lopussa aloitettiin kehitysprojekti, jossa erivapauslautakunnan työskentelyn ja erivapaushakemusten hallinnoinnin sujuvoittamiseksi kyseiset toiminnot liitetään osaksi SUEKin sähköistä hallintajärjestelmää.

Kaavio 1. SUEKin erivapauslautakunnan käsittelemien erivapaushakemusten kokonaismäärät vuosina 2018–2022.

Kaavio 2. Eri lääkeaineryhmien osuudet SUEKin erivapauslautakunnan vuonna 2022 myöntämistä erivapauksista:

- 3 % S1. Anaboliset aineet
- 1,5 % S2. Peptidihormonit, kasvutekijät, vastaavat aineet ja mimeetit
- 6 % S3. β_2 -agonistit
- 35 % S4. Hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavat modulaattorit
- 6 % S5. Diureetit ja peiteaineet
- 32 % S6. Piristeet
- 1,5 % S7. Huumaavat kipulääkkeet
- 13 % S9. Glukokortikoidit
- 2 % P1. Beetasalpaajat

Erivapauslautakunta

Puheenjohtaja:

- Lääketieteen tohtori, liikuntalääketieteen erikoislääkäri Harri Helajärvi

Varapuheenjohtaja:

- Professori, liikuntalääketieteen erikoislääkäri Olli J. Heinonen

- Lääketieteen tohtori, dosentti, keuhkosairauksien ja allergologian erikoislääkäri Jussi Karjalainen

- Lääketieteen tohtori, dosentti, lastentautien erikoislääkäri, lasten endokrinologi Päivi Miettinen

ANTIDOPINGTOIMINTA

Tulosten käsittely

Dopingtestien tulosten käsittely on SUEKin vastuulla silloin, kun testaus on suoritettu SUEKin toimeksiannosta ja valtuutuksella tai kun SUEK on havainnut mahdollisen muun toimivaltaansa kuuluvan dopingrikkomuksen. SUEK on arvioinut kaikki laboratorion positiivisiksi analysoimat näytteet sekä muut epäillyt dopingrikkomukset Suomen antidopingsäännösten edellyttämällä tavalla ennen syytekirjeen laatimista.

Tapaukset, joissa henkilö tunnustaa syytekirjeeseen pohjautuvan dopingrikkomuksen tai ei kiistä esitettyä vaatimusta määräajassa, käsitellään kokonaisuudessaan SUEKin toimiston puolesta eikä viedä kurinpitolautakuntaan. Muissa tapauksissa asia viedään kurinpitolautakunnan käsittelyyn, joka antaa asiassa valituskelpoisen päätöksen.

Kurinpitolautakunta käsitteli vuoden 2022 aikana neljä dopingrikkomusasiaa, joista kaksi koski vuonna 2021 tapahtunutta dopingrikkomusta.

Antidopingsäännösten perusteella kaikki dopingrikkomusasiat eivät edenneet kurinpitolautakunnan käsittelyyn, vaan osa käsiteltiin SUEKin toimistolla. Näin toimittiin silloin, kun henkilö tunnusti dopingrikkomuksen tai ei kiistänyt sitä määräajassa. SUEKin toimisto käsitteli vuoden 2022 aikana yhden dopingrikkomuksen.

Antidopingasioiden kurinpitolautakunta

Kurinpitolautakunta on oikeudenmukainen, puolueeton toiminnallisesti riippumaton elin. Se laatii käsittelyn päätteeksi kirjallisen päätöksen, jossa ilmaistaan päätöksen syyt kokonaisuudessaan ja mahdollisesti määrätty urheilun toimintakielto.

Kokoonpano

Juristijäsenet

- *Esa Schön, puheenjohtaja*
- *Silja Kanerva, I varapuheenjohtaja*
- *Pauliina Vilponen, II varapuheenjohtaja*
- *Kimmo Suominen, varajäsen*

Lääkärijäsenet

- *Heikki Laapio*
- *Heikki Tikkanen*
- *Esa Liimatainen*
- *Petri Kallio, varajäsen*

Asiantuntijajäsenet

- *Jan-Erik Krusberg*
- *Jani Kallunki*
- *Tuuli Merikoski*

Sihteerit

- *Jussi Leskinen*
- *Janne Röytiö*

Antidopingkoulutus

SUEK järjesti 71 antidopingkoulutusta, joissa oli yhteensä 2 747 osallistujaa. Koulutuksia pidettiin muun muassa urheilijoille, valmentajille, seuratoimijoille, opiskelijoille ja terveydenhuoltohenkilös-
tölle. Lisäksi antidopingtoiminnasta kouluttivat myös urheiluopistojen ja lajiliittojen valtuutetut kouluttajat.

Puhtaasti paras -verkkokoulutuksen suoritti vuoden aikana 7 519 henkilöä. Kokonais-
suoritusmäärä vuoden 2021 alusta käyttöön otetulla verkkokoulutuksella oli 16 359. Kerätyn palautteen perusteella yli 80 prosenttia piti koulutusta hyvänä tai erittäin hyvänä. Tietämys kasvoi koulutuksen suorittamisen myötä, sillä koulutuksen päätteeksi 43 prosenttia enemmän vastasi tuntevansa antidopingasiat todella hyvin verrattuna koulutuksen alun vastaavaan kysymykseen.

Kansainvälisen koulutusstandardin mukaisesti yksi SUEKin antidopingkoulutusten keskeisimmistä tavoitteista on, että urheilijat ovat saaneet koulutusta ennen dopingtestausta. Testatuista urheilijoista reilu 70 prosenttia ilmoitti kyselyn perusteella saaneensa koulutusta. Urheilijakyselyssä koulutustoiminnan ennaltaehkäisevänä toimintana koki 3,7/5.

Antidopingviestintä

Vuoden alussa julkaistiin kolmikielinen *Antidopingopas 2022*, jota toimitettiin kattavasti eri urheilujärjestöille ja se julkaistiin SUEKin internetsivuilla. Testaaja- ja avustajatiedote julkaistiin vuoden aikana neljä kertaa. Testauspooliurheilijoille suunnattu tiedote ilmestyi kahdesti. SUEK järjesti ja osallistui erilaisiin tapahtumiin.

Vuoden aikana tehtiin erilaisia sosiaalisen median tempauksia, kuten julkaistiin lyhyitä antidoping-
videoita, joissa urheilijat kertoivat näkemyksiään puhtaasta urheilusta teemakohtaisesti. Videot julkaistiin myös SUEKin YouTube-kanavalla. Lisäksi otettiin urheilijoiden ja valmentajien kanssa somessa kantaa WADAn Play True -päivänä.

ANTIDOPINGTOIMINTA

Antidopingohjelmat

Suomen antidopingsäännösten mukaan jokaisella säännösten piiriin kuuluvalla järjestöllä tulee olla voimassa oleva antidopingohjelma, jota niiden tulee toiminnassaan toteuttaa. Antidopingohjelman lisäksi urheilujärjestöiltä edellytetään kilpailumanipulaation torjuntaohjelma. Järjestöt voivat tehdä SUEKin Reilun kilpailun kriteeristön pohjalta joko erilliset ohjelmat tai yhden yhteisen ohjelman, joka sisältää toimintasuunnitelman molempiin teemoihin. Ohjelmat ja niiden toteuttamisen arviointi toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle, joka päättää sen mahdollisista vaikutuksista esimerkiksi valtionavustuksiin.

SUEK järjesti halukkaille järjestöille työpajat antidopingohjelmien päivittämisestä. Lisäksi kommentoitiin järjestöjen ohjelmia edellisvuosien tapaan.

Laadunhallinta

Dopingvalvonnan ja siihen liittyvän tiedustelun ja tutkinnan sekä antidopingkoulutuksen seurannan, arvioinnin ja kehittämisen avulla SUEK varmistaa prosessiensa vaatimustenmukaisuuden, asiakkaidensa ja sidosryhmiensä tyytyväisyyden sekä toimintansa jatkuvan parantamisen. DNV Oy/Ab suoritti SUEKin toimintajärjestelmälle määräaika-auditoinnin, jossa arvioitiin ISO 9001:2015 -johtamisjärjestelmästandardin vaatimustenmukaisuutta ja johtamisjärjestelmän vaikuttavuutta sekä organisaation kyvykkyyttä. Arviointiin sisältyi toimiston auditoinnin lisäksi myös dopingtestaustapah-tuman auditointi. DNV:n auditoija totesi SUEKin täyttävän sekä yleisen ISO 9001:2015 -laadunhallintastandardin että Maailman antidopingsäännösten (WADC) ja Maailman antidopingtoimisto WADAn kansainvälisten standardien vaatimukset.

SUEK varmisti myös yhden tärkeimmistä laatu-tavoitteistaan täyttämällä WADAn suorittaman Code Compliance -arvioinnin vaatimukset.

Tutkinnalliset menetelmät

Maailman ja Suomen antidopingsäännöstoissä sekä Kansainvälisessä testaus- ja tutkintastandardissa korostetaan tiedustelu- ja tutkintatoiminnan merkitystä perinteisen dopingvalvonnan rinnalla. SUEK hankkii, arvioi ja käsittelee kaikista käytettävissä olevista lähteistä saatavia tietoja dopingrikkomusten paljastamiseen ja tutkimiseen. Tutkinnassa selvitetään varsinaisen dopingrikkomuksen ohella, onko rikkomuksessa osallisena urheilijan tukihenkilö tai muita henkilöitä sekä varmistetaan asianmukaisten seuraamusten toimeenpano. Erityinen selvitysvelvollisuus on tapauksissa, joissa alaikäisen urheilijan epäillään tehneen dopingrikkomuksen tai joissa tukihenkilön urheilijoista enemmän kuin yksi on syyllistynyt dopingrikkomukseen. Tutkinnassa otetaan huomioon myös syyttömyyttä tukevien tietojen mahdollisuus.

Tutkinnalliset menetelmät korostuvat tilanteissa, joissa epäillään dopingtestin välttelyä, testistä kieltäytymistä tai näytteen antamatta jättämistä. Myös olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti, dopingvalvonnan manipulointi tai manipuloinnin yritys, kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän hallussapito tai levittäminen tai levittämisen yritys, osasyllisyys sekä kielletty yhteistoiminta ovat rikkomuksia, joissa hyödynnetään tutkinnallisia menetelmiä. Niitä käytetään lisäksi ja tarvittaessa esimerkiksi vihjetietojen käsittelemisessä tai kumoamattomien todisteiden, kuten tuomiois-tuinasiakirjojen, hankinnassa.

ILMO-palvelu on osoittautunut merkitykselliseksi kanavaksi dopingrikkomusepäilyihin liittyvien tietojen saamiseksi. Tiedustelutietoihin liittyviä ilmoituksia kirjattiin yhteensä 72 kappaletta, jossa on 7 prosentin lisäys edelliseen vuoteen. Tiedoilla on merkitystä kohdennettaessa ja ajoitettaessa dopingtestausta.

ANTIDOPINGTOIMINTA

Kansainvälinen toiminta

Maailman antidopingtoimisto (World Anti-Doping Agency WADA)

Maailman antidopingtoimisto johtaa antidopingtoimintaa kansainvälisesti ja toimii sääntelijänä toiminnalle.

SUEK osallistui WADAn vuosittaiseen symposiumiin kesäkuussa ja kolmen vuoden välein järjestettävään koulutusseminaariin.

WADAn tiedustelu- ja tutkintaverkosto on toiminut vuodesta 2016 lähtien. Verkosto mahdollistaa dopingrikkomusepäilyihin liittyvän luottamuksellisen tiedonvaihdon sekä muun yhteistyön eri maiden tutkintatoimintojen välillä, koska useimmilla verkoston jäsenillä on pitkä kokemus tiedustelu- ja tutkintatyöstä lainvalvontaviranomaisissa. SUEK on kuulunut verkostoon vuodesta 2017 lähtien.

ADIIN (Anti-doping Intelligence and Investigations Network). Antidopingtutkijoiden yhteistyöverkosto.

- Jäsen: Jouko Ikonen, Ben Sjöroos

Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö (UNESCO)

UNESCO:n dopingin vastaisen sopimuksen hyväksyneet valtiot sitoutuvat WADAn laatiman Maailman antidopingsäännösten periaatteisiin ja tukemaan WADAn toimintaa. Valtioiden sitoutuvat

järjestämään antidopingtoimintaa omassa maassaan. UNESCO:n antidopingsopimuksen on ratifioinut lähes 190 maata. SUEK osallistui sopimuksen toimeenpanoon liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Kansainvälinen antidopingsopimus IADA (International Anti-Doping Arrangement IADA)

Kansainvälinen antidopingryhmä IADA on kymmenen maan yhteinen järjestely, jonka kautta edistetään parhaita antidopingtoiminnan käytäntöjä ja kokemuksia. IADA-maat tekevät aloitteita sekä vaikuttavat WADAn toimintaan. SUEK osallistui IADA-maiden verkoston työskentelyyn yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Kansallisten antidopingtoimistojen yhteenliittymä (Institute of National Anti-Doping Organizations iNADO)

iNADO (Institute of National Anti-Doping Organizations) on kansallisten antidopingorganisaatioiden ja niiden henkilöstön yhteistyöelin. iNADO:n jäsenistö koostui vuonna 2022 61 kansallisesta antidopingorganisaatiosta ja seitsemästä alueellisesta antidopingorganisaatiosta.

- Hallitus: Teemu Japissou

Euroopan neuvosto (Council of Europe)

Euroopan neuvoston (EN) dopingin vastainen yleissopimus on valtioiden välinen sopimus ja edistää dopingia vastaan kohdistuvien toimien kansallista ja kansainvälistä yhdenmukaistamista.

SUEK osallistuu sopimuksen monitorointiryhmän (T-DO) sekä Euroopan WADA-asioiden koordinaatioryhmän (CAHAMA) kokouksiin yhdessä OKM:n edustajan kanssa.

Euroopan neuvoston koulutussuunnitteluryhmässä saatiin Suomen malli urheilujärjestöjen kanssa tehtävistä antidopingohjelmista osaksi neuvoston suositusta antidopingyhteistyöstä kansallisten järjestöjen kanssa. Suosituksissa olivat Suomen mallin lisäksi myös Irlannin ja Iso-Britannian yhteistyömallit.

- Koulutustyöryhmä: Susanna Sokka
- Koulutustyöryhmän suunnitteluryhmä: Susanna Sokka
- Lakiasiantyöryhmä: Petteri Lindblom

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on merkittävää kaikkien pohjoismaisten antidopingorganisaatioiden kannalta.

E erityisen merkittävää ja konkreettista yhteistyö on Pohjoismaiden yhteisen urheilijoiden veri- ja steroidiprofilien analysointiin erikoistuneen yksikön, Nordic Athlete Passport Management Unitin (NAPMU) puitteissa.

SUEKilla on Pohjoismaisessa yhteistyössä koulutusasioiden työryhmän vetovastuu. Lisäksi SUEK osallistuu aktiivisesti tiedustelu- ja tutkintaryhmän, tiede- ja testausryhmän sekä erivapausryhmän työskentelyyn.

- Tiedustelu- ja tutkintaryhmä: Jouko Ikonen, Ben Sjöroos ja Janne Väre
- Koulutusryhmä: Petri Koskela ja Susanna Sokka
- Tiede- ja testausryhmä: Marjorit Elorinne, Katja Huotari ja Pekka Rauhala
- Erivapausryhmä: Harri Helajärvi, Pekka Rauhala ja Anna Simula
- NAPMU-työryhmä: Marjorit Elorinne ja Teemu Japissou

KILPAILUMANIPULAATION TORJUNTA

Jokaisella on oikeus reiluun peliin

Tavoite: Urheilutoimijat ymmärtävät kilpailumanipulaation ilmiönä, sen uhat ja torjuntakeinot. Manipulaatiota ei hyväksytä. Yritykset havaitaan, niihin puututaan ja ne osataan torjua. Viranomaiset toimivat aktiivisesti kilpailumanipulaatioon liittyvien rikosten tunnistamisessa, tutkimisessa ja syyttämisessä. Suomi ei ole houkutteleva kohde kansainväliselle, urheiluedonlyöntiin liittyvälle rikollisuudelle.

Kilpailumanipulaation tutkinta

Kilpailumanipulaatioepäily voi tulla ilmi tiedustelutiedon, poikkeuksellisen vedonlyöntikäyttäytymisen, vihjetiedon, kansainvälisen tiedonvaihdon tai muun vastaavan seikan kautta. Kilpailumanipulaatiotutkinnan kannalta tärkeitä yhteistyötahoja ovat kansalliset sidosryhmät ja kansainväliset yhteistyökumppanit.

Varsinaisessa tutkinnassa haastatteluiden lisäksi tärkeitä aineistoa ovat esimerkiksi vedonlyöntitiedot, ottelu- tai kilpailuvalvojien raportit sekä kuva- ja videotallenteet. Myös käytettävissä olevia tiedustelutietoja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. SUEK ei suorita rikostutkintaa, joten jos rikosepäily nousee esille, asiasta tehdään poliisille rikosilmoitus. Urheiluperusteinen kilpailumanipulaation tutkinta perustuu lajiliittojen sääntöihin.

Toimintaamme ohjaa kansainvälinen kilpailumanipulaation vastainen valtiosopimus.

Kansallinen toimintaryhmä

SUEK toimii opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman kilpailumanipulaation vastaisen kansallisen toimintaryhmän puheenjohtajana ja sihteeristönä. Toimintaryhmä toimii urheilukilpailujen manipuloinnista tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen 13. artiklan mukaisena kansallisena yhteyspisteenä ja siinä olivat jäseninä opetus- ja kulttuuriministeriö, Etelä-Suomen syyttäjäalue, Poliisihallitus, keskusrikospoliisi, Suomen Olympiakomitea, Suomen Palloliitto, Jalkapallon pelaajayhdistys, Hippos ja Veikkaus. Toimintaryhmä kokoontui viisi kertaa.

Kilpailumanipulaation tilanne on rauhallinen, vaikka siihen liittyvät ilmoitukset olivat kasvussa. Ilmoituksia ja niiden taustalla olevia tekijöitä käsitellään kansallisessa toimintaryhmässä.

Kilpailumanipulaatiokoulutus

Kilpailumanipulaatio oli teemana 15 koulutustilaisuudessa, joissa kuulijoita oli yhteensä 316. Suurimmassa osassa koulutuksia käsiteltiin samassa yhteydessä myös antidopingtoimintaa.

Urheiluopistojen ja lajiliittojen kouluttajakoulutuksissa kilpailumanipulaatiokoulutuksella vahvistettiin kouluttajien valmiuksia pitää jatkossa itsenäisesti aiheesta koulutuksia eri kohderyhmille.

SUEK julkaisi Reilusti paras -verkkokoulutuksen alkuvuodesta 2022 suomeksi ja myöhemmin saman vuoden aikana ruotsiksi ja englanniksi. Verkkokoulutuksen suoritti vajaan vuoden aikana 4 520 henkilöä, mikä oli positiivinen yllätys, sillä kilpailumanipulaation torjuntaohjelmat eivät olleet viime vuonna vielä kaikilla lajiliitoilla osana liiton toimintaa. Palautekyselyn perusteella 76 prosenttia antoi verkkokoulutukselle kokonaisarvioksi vähintään 4/5. Tietämys kasvoi koulutuksen suorittamisen myötä, sillä koulutuksen päätteeksi 52 prosenttia enemmän vastasi tuntevansa kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät teemat todella hyvin verrattuna koulutuksen alun vastaavaan kysymykseen.

KILPAILUMANIPULAATION TORJUNTA

Kilpailumanipulaation viestintä

Kilpailumanipulaatiosta ei järjestetty erillistä tilaisuutta. Viestintä keskittyi *Reilusti paras* -verkkokoulutuksen mainostamiseen ja teemojen esiintuomiseen. Lisäksi viestinnässä oli esillä urheilujärjestöjen Reilun kilpailun ohjelmat, joissa kilpailumanipulaatio ja siitä viestiminen on keskeisessä asemassa.

Kilpailumanipulaation torjuntaohjelmat

Urheilujärjestöiltä vaaditaan voimassa oleva kilpailumanipulaation torjuntaohjelma, joka pohjautuu tilannekuvan arvioon. Järjestöiltä edellytetään kilpailumanipulaation torjuntaohjelman lisäksi myös antidopingohjelma. Järjestöt voivat tehdä SUEKin *Reilun kilpailun kriteeristö* pohjalta joko erilliset ohjelmat tai yhden yhteisen ohjelman, joka sisältää toimintasuunnitelman molempiin teemoihin. Ohjelmat ja niiden toteuttamisen arviointi toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle, joka päättää sen mahdollisista vaikutuksista esimerkiksi valtionavustuksiin.

SUEK järjesti halukkaille järjestöille työpajat kilpailumanipulaatiosta. Ensimmäisen pajan teemana oli ilmiön tunnistaminen ja ohjeet tilannekuvan laatimiselle. Järjestöjä tuettiin ohjelman teossa myös kommentoimalla ohjelmia ennen niiden hallitushyväksyntää.

Kansainvälinen toiminta

Kansallisten kilpailumanipulaation vastaisten yhteyspisteiden epävirallinen verkosto (Group of Copenhagen GoC)

Kansallisen yhteyspisteen sihteeri osallistui vastaavien yhteyspisteiden epävirallisen Group of Copenhagen (GoC) -verkoston kansainväliseen yhteistyöhön. Kokoukset järjestettiin hybridikokouksina.

- Jäsen: Jouko Ikonen

EU:n rahoittama kilpailumanipulaation torjuntahanke (IntegriSport Next Erasmus+)

Euroopan neuvoston rahoittama kilpailumanipulaation torjuntahanke päättyi vuoden lopussa. Hankkeen aikana muun muassa järjestettiin koulutustilaisuus Poliisiammattikorkeakoululla, johon osallistui 48 poliisi- ja syyttäväviranomaista sekä keskeisiä urheilun sidosryhmiä. Hankkeen päättyminen päätti neljän vuoden jakson, jonka aikana SUEK koulutti viranomaisia tunnistamaan, tutkimaan ja syyttämään kilpailumanipulaatorikoksia.

- Jäsen: Jouko Ikonen

Kansainvälinen rikospoliisijärjestö Interpol

Interpolin johtamassa yhteistyöverkostossa, Interpol Match Fixing Task Forcessa (IMFTF), on yli 145 jäsentä viidestä eri maanosasta. Verkosto auttaa rajat ylittävissä tutkintakokonaisuuksissa ja tutkittavien kokonaisuuksien koordinoinnissa. Keskusrikospoliisin ohella SUEK on jäsenenä ja osallistuu verkoston säännöllisiin kokouksiin.

- Jäsen: Jouko Ikonen

AJANKOHTAISET EETTISET TEEMAT

Jokaisella on oikeus eettisesti kestävään urheiluun

Tavoite: Urheiluun vaikuttavat eettiset ilmiöt tunnistetaan ja niistä hankitaan tietoa koko urheiluyhteisön käyttöön. Urheilutoimijat hyödyntävät tietoa laatiessaan toimintamalleja eettisesti kestäväen urheilukulttuurin vahvistamiseen. Eri toimijoiden roolit ovat selkeät ja kaikkien tiedossa.

Tutkimus

SUEK toteutti vuonna 2022 kaksi epäasiallista kohtelua käsittelevää laajaa tutkimushanketta.

Urheilijoiden myönteisiä ja kielteisiä kokemuksia suomalaisessa kilpaurheilussa (Kaski ym. 2022) -tutkimuksessa selvitettiin urheilijoiden kokemuksia myönteisestä ja kielteisestä kohtelusta suomalaisessa kilpaurheilussa sekä tarkasteltiin näihin kokemuksiin yhteydessä olevia altistavia tekijöitä. Kohderyhmänä olivat suomalaisten urheilujärjestöjen 16-vuotiaat ja sitä vanhemmat kilpaurheilijat. Anonyymiin kyselyyn vastasi kaikkiaan 2 045 urheilijaa.

Selvitys urheiluyhteisön työntekijöiden epäasiallisen kohtelun kokemuksista ja havainnoista liikunta- ja urheiluorganisaatioissa (Heikkinen & Kananen 2022) tarkasteli puolestaan liikunta- ja urheiluorganisaatioiden palkkatyöntekijöiden kokemuksia epäasiallisesta kohtelusta työympäristössään viimeisen vuoden aikana. Tutkimukseen osallistui 95 liikunta- ja urheiluorganisaatiota. Selvitys toteutettiin kesäkuussa 2022 anonyymina verkkokyselynä ja siihen vastasi yhteensä 804 henkilöä.

Vaikka kilpaurheilijat ja liikunta- ja urheiluorganisaatioiden työntekijät poikkeavat toisistaan kohderyhminä, on tutkimusten tuloksissa monia yhteneväisyyksiä. Epäasiallista kohtelua on vaikeaa tunnistaa ja vielä vaikeampaa

nostaa esille. Leimautumisen pelon vuoksi tapaukset jäävät usein käsittelemättä. Epäasiallisen kohtelun riskiryhmässä ovat erityisesti naiset. Tehokkaimmin epäasialliselta kohtelulta näyttäisi suojaavan epäkohtiin aktiivisesti puuttuva ryhmä tai työyhteisö.

SUEK osallistui myös lasten ja nuorten liikuntakäyttäytymistä selvittävään kansalliseen LIITU-tutkimukseen. *Epäasiallinen kohtelu urheilussa* -luvussa (Toivonen & Kananen 2023) selvitettiin 13- ja 15-vuotiaiden nuorten urheiluharrastuksessa kohtaamia epäasiallisen kohtelun muotoja. LIITU-tutkimus julkaistaan maaliskuussa 2023.

Julkaisusarja

SUEKin julkaisusarjassa julkaistiin vuonna 2022 kaksi julkaisua.

Katsaus urheilun monimuotoiseen korruptioon (Heikkinen & Kananen) valottaa kattavasti urheilun korruption vaihtelevia muotoja, niiden käsitteellisiä ulottuvuuksia sekä ilmiön historiallisia kytköksiä ja taustasyitä. Lisäksi julkaisussa tuodaan esille toimenpiteitä korruptionvastaiseen työhön ja ilmiön torjuntaan liikunnan ja urheilun piirissä.

Selvitys urheilutapahtumien sopimusperusteisesta porttikieltojärjestelmästä (Ripatti 2022) -julkaisun tarkoituksena oli selvittää, mahdollistaako Suomessa voimassa oleva lainsäädäntö urheilutapahtumia koskevan sopimusperusteisen porttikieltojärjestelmän toteuttamisen. Selvityksen mukaan sopimusperusteisen porttikieltojärjestelmän toteuttaminen ei pääasiassa perusoikeudellisista syistä ole mahdollinen. Porttikieltojärjestelmän toteuttamiselle lainsäädännöllisin keinoin ei kuitenkaan ole olemassa estettä.

AJANKOHTAISET EETTISET TEEMAT

Tutkinta

Vakavien eettisten rikkomusten yhteiset kurinpitomääräykset otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta. SUEK vastaa jatkossa tällaisten tapausten tutkinnasta. Kurinpitomääräykset ja SUEKin sisäinen tutkintaohjeisto ohjaavat tutkintaa ja tarvittavia toimenpiteitä. Tutkintaresurssit keskitetään yhteisiin kurinpitomääräyksiin sitoutuneiden lajien parissa tapahtuneisiin rikkomuksiin.

Vakavien eettisten rikkomusten tutkinnassa käsiteltävät asiat ovat usein asianosaisten kannalta hyvin herkkiä, mikä on välttämätöntä ottaa huomioon tutkinnan kaikissa vaiheissa. Tutkinnan onnistuminen edellyttää asianosaisten valmiutta ja vapaaehtoisuutta käydä käsiteltävää asiaa läpi. Prosessin kulku selvitetään asianosaisille mahdollisimman tarkasti. Sovittelun mahdollisuus kartoitetaan ensimmäiseksi jokaisessa tapauksessa.

SUEK voi tehdä poliisille rikosilmoituksen, mikäli tutkinnan aikana selviää seikkoja, joiden perusteella asiassa on syytä epäillä rikosta.

Eettisiin rikkomuksiin liittyviä ilmoituksia kirjattiin huomattavasti edellistä vuotta enemmän, yhteensä 140 kappaletta. Kasvua edelliseen vuoteen oli 73 prosenttia.

Vakavien eettisten rikkomusten keskitetty kurinpito

Vakavia eettisiä rikkomuksia koskevat kurinpitomääräykset tulivat voimaan 1.1.2022. Määräyksissä SUEKin tehtäväksi on määritelty tapausten tutkinta ja kurinpitomääräysten esittäminen Olympiakomitean nimittämälle riippumattomalle kurinpitolautakunnalle. Kuluneen vuoden aikana SUEK ei esittänyt yhtään kurinpitovaatimusta.

SUEK ennakoii ja tuo esiin urheiluun vaikuttavia eettisiä ilmiöitä.

Eettisten asioiden viestintä

Viestintä keskittyi *Urheilijoiden myönteisiä ja kielteisiä kokemuksia suomalaisessa kilpaurheilussa* -tutkimushankkeeseen. Toteutettiin videot sosiaaliseen mediaan yhdessä jääkiekkoilija Frans Tuohimaan, ratakelaja Henry Mannin ja yleisurheilija Ella Junnilan kanssa. He toivat esiin niin urheilussa kokemiaan hyviä kokemuksiaan kuin kielteisiä asioita. Tavoitteena oli kannustaa urheilijoita jakamaan omia kokemuksiaan vastaamalla tutkimukseen. Tutkimuksesta järjestettiin eri tilaisuuksia urheilujärjestöille muun muassa tiedon keräämisestä ja viestimisestä.

Molemmista tutkimuksista järjestettiin yhteiset tilaisuudet 9.11. Aamupäivän tilaisuus järjestettiin vain läsnä oleville urheilujärjestöjen edustajille. Iltapäivän tilaisuus oli avoin myös medialle ja siihen oli myös etäosallistumismahdollisuus. Tutkijoiden lisäksi tilaisuudessa kuultiin myös lentopalloilija Ronja Heikkiniemen, muodostelmaluisteluvallmentaja Milja Sarkkisen ja ratakelaja Esa-Pekka Mattilan näkemyksiä tuloksista.

Kumppanuudet

SUEK toimi seuraavissa työryhmissä:

- *Et ole yksin* -hankkeen ohjausryhmä: Susanna Sokka
- Oikeusministeriön johtama korruption vastainen yhteistyöverkosto: Petteri Lindblom
- Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunta: Teemu Japissan

Kuva: Liisa Takala

KOULUTUS

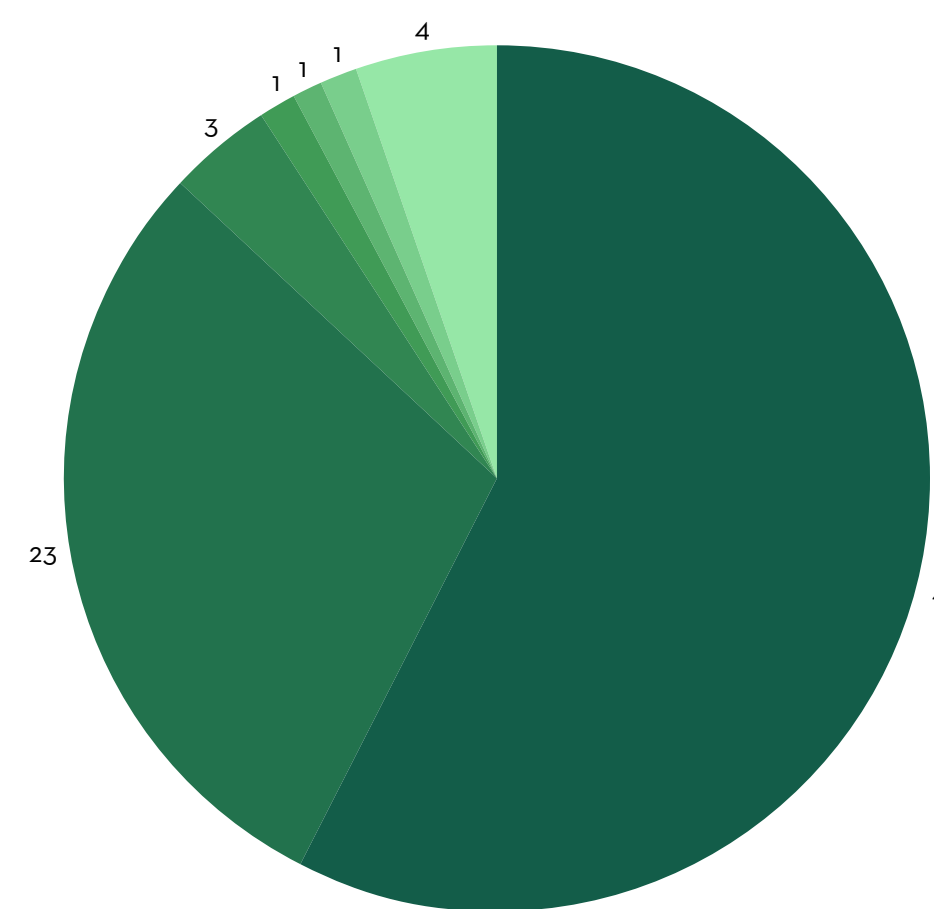
Koulutuksella lisätään osaamista urheilun eettisissä asioissa ja varmistetaan, että ajantasainen tieto tavoittaa niin urheilijat kuin muut tärkeät kohderyhmät. SUEK tarjoaa kattavasti koulutusta eri kohderyhmille antidopingtoiminnassa ja kilpailumanipulaatiossa.

Vuoden 2022 aikana SUEKilta tilattiin 78 koulutustapahtumaa, joissa tavoitettiin 2 865 urheilun parissa toimivaa. Suurin osa koulutuksista oli antidopingtoiminnasta. Noin 87 prosenttia koulutuksista oli lajiliittojen ja oppilaitosten tilaamia (kaavio 3) ja yli 80 prosentissa koulutuksissa kohderyhmänä oli urheilijat ja/tai nuoret urheilijat (kaavio 4).

Koulutuksia SUEKin tehtävistä pitivät myös urheiluopistojen ja lajiliittojen valtuutetut kouluttajat. Urheiluopistot kouluttivat erityisesti eri tutkintoihin valmistuvia, kuten liikuntaneuvoja, liikunnanohjaajia ja valmentajia, sekä nuoria urheilijoita yläkoululeirityksillä. Vuonna 2022 urheiluopistot pitivät SUEKin tehtävistä koulutusta 37 tapahtumassa ja koulutuksilla tavoitettiin lähes 1 700 urheilun parissa toimivaa. Lajiliitot raportoivat pitäneensä 19 koulutustapahtumaa, joissa oli 1 045 osallistujaa.

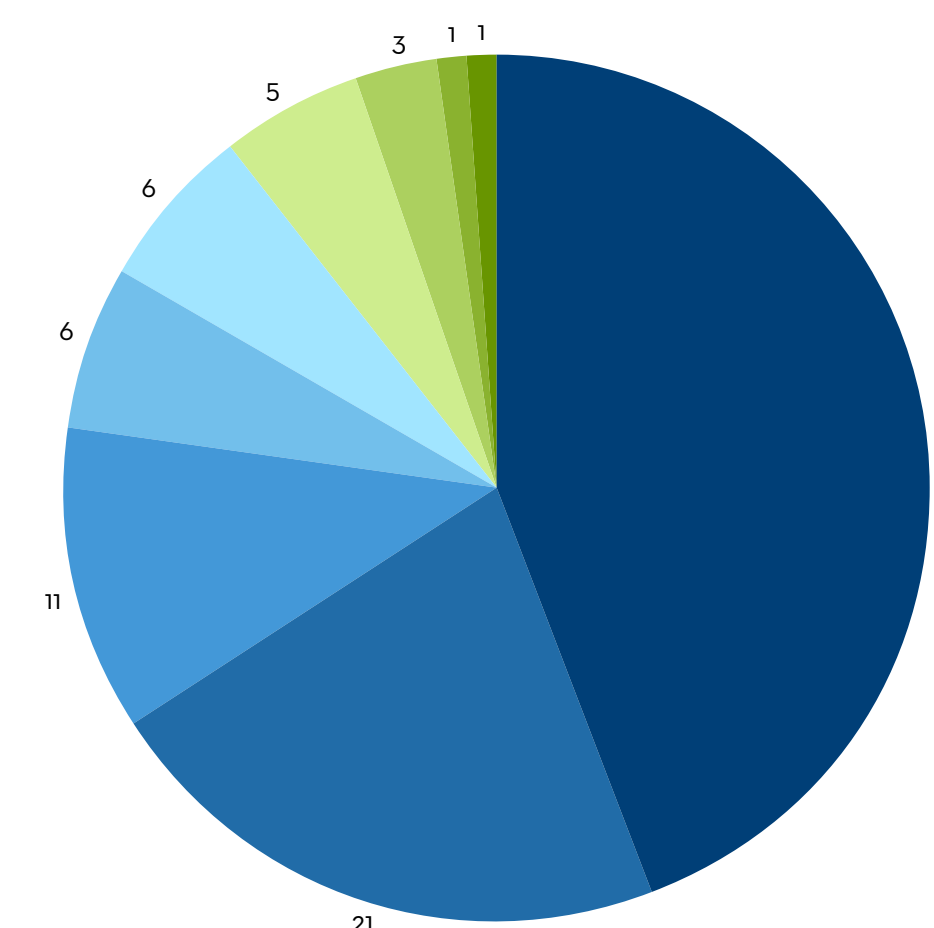
Vuonna 2022 järjestettiin lajiliitoille kouluttajakoulutusta 30.8. ja koulutukseen osallistui 37 henkilöä. Koulutuksessa teemoina olivat ajankohtaiset asiat antidopingtoiminnasta sekä kilpailumanipulaation torjunta. Lisäksi SUEK järjesti kouluttajakoulutusta omille kouluttajilleen 26.-27.8. testaajapäivien yhteydessä.

Vuoden aikana tehtiin koulutusyhteistyötä muun muassa Jyväskylän yliopiston ja Liikkujan Apteekit -konseptin kanssa. Jyväskylän yliopiston Ethics in Sport -opintojakson luentosisältö toteutettiin SUEKin henkilöstön toimesta. Liikkujan Apteekit -yhteistyön tavoitteena oli yhdessä Dopinglinkin kanssa tarjota antidopingtoimintaan liittyvää koulutusta apteekkeille. Jyväskylän urheiluakatemia kanssa konseptoitiin uudenlaista yhteistyötä liittyen yläkoululeiritysten toteuttamiseen. SUEK on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa ja Olympiakomitean johtamassa valmennuksen ja johtamisen osaamisen kehittämisen työryhmässä.

Kaavio 3: Koulutusten tilaajatahot 2022

- Lajiliitot 45 kpl
- Oppilaitokset ja urheiluakatemit 23 kpl
- Olympia- ja Paralympiakomitea 3 kpl
- Urheiluseurat 1 kpl
- Urheiluopistot 1 kpl
- Liikunnan aluejärjestöt 1 kpl
- Muut 4 kpl

Kaavio 4: Koulutuksen kohderyhmät 2022

- Nuoret urheilijat 43 kpl
- Urheilijat 21 kpl
- Valmentajat 11 kpl
- Terveystuoltohenkilöstö 6 kpl
- Tuomarit 6 kpl
- Opiskelijat 5 kpl
- Urheilijan tukihenkilöt 3 kpl
- Seuratoimijat 1 kpl
- Muu kohderyhmä 1 kpl

* Osassa koulutuksista ollut useampia kohderyhmiä paikalla

LIITE 1: TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
VARAINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Muut tuotot		
Muut tuotot	133 137,55	87 964,41
Tuotot	133 137,55	87 964,41
Kulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 696 786,87	-1 551 591,90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-296 836,28	-261 646,68
Muut henkilösivukulut	-45 632,19	-46 718,78
Henkilösivukulut	-342 468,47	-308 365,46
Henkilöstökulut	-2 039 255,34	-1 859 957,36
Muut kulut		
Vuokra- ja vastikekulut	-100 782,87	-99 520,67
Ajoneuvokulut	0,00	-2 021,11
Ulkopuoliset palvelut	-597 821,58	-782 069,27
Matka- ja majoituskulut	-239 583,87	-173 454,40
Materiaalikulut	-116 136,77	-138 869,89
Muut toimintakulut	-275 996,63	-268 430,41
Muut kulut yhteensä	-1 330 321,72	-1 464 365,75
Kulut yhteensä	-3 369 577,06	-3 324 323,11
Kulujäämä	-3 236 439,51	-3 236 358,70

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
VARAINHANKINTA		
Sponsorisopimukset	58 000,00	58 000,00
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Kulut		
Korkokulut	-54,65	0,00
Muut rahoituskulut	-777,57	0,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	-832,22	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-3 179 271,73	-3 178 358,70
YLEISAVUSTUKSET		
Valtion toiminta-avustus	3 125 000,00	3 125 000,00
Valtion erityisavustukset	0,00	99 000,00
Hankinnat erityisavustuksilla	0,00	0,00
Yleisavustukset	3 125 000,00	3 224 000,00
Tilikauden tulos	-54 271,73	-45 641,30
Tilikauden yli-/alijäämä	-54 271,73	-45 641,30

LIITE 2: TASE

Tase	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	49 554,57	44 334,64
Muut saamiset	881,40	220,00
Siirtosaamiset	25 516,08	19 037,90
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	75 952,05	63 592,54
Rahat ja pankkisaamiset	812 471,72	678 567,90
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	888 423,77	742 160,44
Vastaavaa yhteensä	888 423,77	742 160,44

Tase	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	387 481,74	341 840,44
Tilikauden voitto (tappio)	-54 271,73	45 641,30
Oma pääoma yhteensä	333 210,01	387 481,74
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	297 524,53	117 647,44
Muut velat	59 593,63	53 066,18
Siirtovelat	198 095,60	183 965,08
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	555 213,76	354 678,70
Vieras pääoma yhteensä	555 213,76	354 678,70
Vastattavaa yhteensä	888 423,77	742 160,44

LIITE 3: BUDJETTIVERTAILU

Budjettivertailu	Toteuma 2022	Budjetti 2022	Muutos
1 Hallinto	-1 719 976	-1 779 000	96,7 %
10 Hallitus	-2 130	-13 000	16,4 %
11 Valvontalautakunta	-8 242	-15 000	54,9 %
13 Toimisto	-1 663 902	-1 694 000	98,2 %
14 Yleishallinto	-1 088	-15 000	7,3 %
15 Erivapaus ja lääketieteelliset asiat	-31 192	-30 000	104,0 %
16 Oikeudelliset kulut	-3 876	-2 000	193,8 %
17 Laadunhallinta	-9 545	-10 000	95,5 %
2 Dopingvalvonta ja -testaus	-1 165 835	-1 082 000	107,7 %
20 Testaukset (ADT)	-1 016 965	-950 000	107,0 %
21 Testaukset (KV)	-2 582	0	—
22 Testaajien ja avustajien koulutus	-28 409	-50 000	56,8 %
23 Muu dopingvalvonta	-89 233	-55 000	162,2 %
24 NAPMU	-28 646	-27 000	106,1 %
3 Koulutus	-35 947	-66 000	54,5 %
30 Koulutusmateriaalit	-9 685	-30 000	32,3 %
31 Koulutustilaisuudet	-13 951	-20 000	69,8 %
32 Kouluttajien koulutus	-5 344	-11 000	48,6 %
33 Lajiliittojen ad-ohj. ja toiminta (siir. koht. 47)	-50	0	—
34 Koulutustoiminta	-6 917	-5 000	138,3 %
4 Viestintä	-91 858	-66 000	139,2 %
41 Viestintämateriaali	-41 403	-16 000	2583,8 %
42 www- viestintä	-7 356	-17 000	43,3 %
43 Tilaisuudet, tapahtumat, kampanjat	-4 846	-3 000	161,5 %

Budjettivertailu	Toteuma 2022	Budjetti 2022	Muutos
44 SUEKin omat tilaisuudet	-1 066	0	—
45 Viestintätoiminta	-20 716	-15 000	138,1 %
46 Ständit	-14 981	-10 000	149,8 %
47 Lajiliittojen SUEK-ohjelmat	-1 491	-5 000	29,8 %
5 Kansainvälinen toiminta	-29 508	-26 000	113,5 %
50 WADA	-13 617	-3 000	453,9 %
52 EN, EU, Unesco, Cahama	-1 965	-3 000	65,5 %
53 Pohjoismainen yhteistyö	-3 151	-5 000	63,0 %
55 Muu kansainvälinen yhteistyö	-1 623	-5 000	32,5 %
56 INADO	-9 152	-10 000	91,5 %
6 Tutkimustoiminta ja selvitykset	-168 263	-135 000	124,6 %
60 Tutkimukset ja selvitykset	-73 238	-40 000	183,1 %
61 Kuntoilijaprojekti (Dopinglinkki)	-95 025	-95 000	100,0 %
12 Kilpailumanipulaation ehkäisy	-17 360	-15 000	115,7 %
30 Kilpailumanipulaation ehkäisy	-17 360	-15 000	115,7 %
13 Katsomoturvallisuus ja -viihtyvyys	-2 613	-6 000	43,5 %
30 Koulutusmateriaalit	-2 613	-6 000	43,5 %
14 Urheilun muut eettiset asiat	-5 853	-8 000	73,2 %
140 Urheilun muut eettiset asiat	-5 853	-8 000	73,2 %
Yhteensä ennen projekteja ja tuottoja	-3 237 213	-3 183 000	101,7 %
9 Varainhankinta	58 000	58 000	100 %
10 Rahoitustoiminta	0	0	—
11 Avustukset	3 125 000	3 125 000	100 %
Tilikauden tulos/varsinainen toiminta	-54 271	0	—

Suomen urheilun
eettinen keskus SUEK ry
Valimotie 10
FI-00380 Helsinki

 suek.fi

 www.suek.fi

 @puhtaastiparas

 @SUEK_FINCIS

 SUEK_FINCIS

puh: 09 3481 2020

